

Ігнатуша А. Л. Творче застосування педагогічних технологій як умова якісної підготовки майбутніх фахівців для освіти України / А. Л. Ігнатуша, Н. О. Гончаренко // Формування професійно-компетентного педагога в умовах оновлення змісту навчання: Збірник матеріалів науково-практичної конференції викладачів вищих педагогічних навчальних закладів I-II рівня акредитації Східного регіону (13 березня 2008 р.). – Красноармійськ: Видавничий центр, 2008. – С. 30–33.

У статті розглянуто основні напрями діяльності ВНЗ I-II рівнів акредитації щодо забезпечення якісної підготовки фахівців на основі досвіду відокремленого підрозділу «Лисичанський педагогічний коледж ЛНПУ імені Тараса Шевченка».

Ключові слова: педагогічні технології, якісна підготовка, професійна майстерність.

ІГНАТУША А. Л., ГОНЧАРЕНКО Н. О.

ТВОРЧЕ ЗАСТОСУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЯК УМОВА ЯКІСНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДЛЯ ОСВІТИ УКРАЇНИ

Вища освіта вважається чинником стратегічного значення і пріоритетного розвитку суспільства та держави України. Це пов'язано, насамперед, тим, що вища освіта та наука сьогодні значною мірою сприяють витворенню інтелектуальних і продуктивних сил суспільства, розвитку духовної культури українського народу, є запорукою майбутніх успіхів у зміцненні й утвердженні авторитету України як суверенної, демократичної та правової держави.

Основними принципами розвитку в Україні, як і в Європі, є: створення інноваційного простору на основі освітньої і наукової підтримки. Інноваційний шлях розвитку суспільства можна забезпечити, сформувавши

покоління людей, які мислять і працюють по-новому. Звідси значна увага до загального розвитку особистості, її комунікативних здібностей, засвоєння знань, самостійності в прийнятті рішень, критичності та культури мислення, формування інформаційних і соціальних навичок; адаптація системи вищої освіти України до норм, стандартів і основних положень європейського простору вищої освіти; забезпечення соціального контексту вищої освіти, що дасть можливість випускникам вищих навчальних закладів формувати свою професійну кар'єру на принципах соціальної справедливості, відповідальності, загальнолюдських цінностей. Дана проблема висвітлюється в ряді державних документів з питань освіти та у працях сучасних педагогів Р. Вільямса, К. Макліна, І. Підласого, В. Паламарчука, М. Євтуха, В. Гареева, С. Кулікова та ін.

Прагнення України ввійти до єдиного європейського освітнього простору вимагає від викладачів сучасних педагогічних ВНЗ активного залучення до справи модернізації змісту освітньої діяльності, розглядаючи її як умову подальшого розвитку ВНЗ в контексті Болонського процесу. Педагогічний колектив повинен спрямовувати свій досвід, талант, педагогічну творчість та професійну майстерність на забезпечення якісного рівня педагогічної освіти шляхом трансформації навчального процесу в технологію навчання через застосування новітніх педагогічних та інформаційних технологій; залучення викладачів та студентів до активної науково-дослідної роботи; сприяння науковому зростанню та професійній самореалізації викладачів; формування високого рівня майбутніх спеціалістів.

Метою даної статті є висвітлення основних напрямів діяльності ВНЗ I-II рівнів акредитації щодо забезпечення якісної підготовки фахівців на основі досвіду відокремленого підрозділу «Лисичанський педагогічний коледж ЛНПУ імені Тараса Шевченка». Проблема ефективності підготовки майбутніх спеціалістів для освіти України визначила пріоритети освітньої діяльності педагогічного колективу: запровадження модульно-рейтингової

технології навчання; комп'ютеризація навчально-виховного процесу; використання можливостей мережі Internet у навчальній та науковій роботі; розробка авторської електронної навчальної літератури; експеримент за програмою «Intel®. Навчання для майбутнього».

Вирішенню даного завдання сприяє запровадження у навчально-виховний процес ВНЗ кредитно-модульної системи, що має значний потенціал щодо якісного підвищення успішності студентів, досвід роботи відокремленого підрозділу «Лисичанський педагогічний коледж ЛНПУ імені Тараса Шевченка» демонструє, що ефективність роботи забезпечується поетапним переходом від традиційної до модульно-рейтингової, кредитно-модульної технології навчання. Першими протягом 1998-1999 рр. основні положення цієї технології адаптували до умов педагогічного коледжу Міненко Г. М., Ігнатуша А. Л., Шкуран О. В. Результатом їх діяльності стали методичні посібники щодо організації навчального процесу з предметів біологія, педагогіка, українська мова за модульно-рейтинговою технологією навчання, 2000-2004 рр. Шкуран О. В. під керівництвом Прокази О. Т., почесного професора ЛНПУ імені Тараса Шевченка, розпочала наукову апробацію модульно-рейтингової технології при викладанні дисциплін філологічного циклу в умовах експериментального майданчика.

Інноваційна діяльність поступово стала невід'ємною складовою професійної самореалізації викладача коледжу, що в поєднанні з основними положеннями Болонського процесу спонукало творчу групу викладачів у 2003-2004 роках до участі в загальному експерименті щодо впровадження в навчально-виховний процес модульно-рейтингової технології на спеціальностях за освітньо-кваліфікаційним рівнем "Молодший спеціаліст". Результатом їх творчого пошуку стало створення Положення про модульно-рейтингову технологію організації навчального процесу у Лисичанському педагогічному коледжі ЛНПУ імені Тараса Шевченка та навчально-методичні комплекси викладання навчальних дисциплін за цією технологією. З 1 вересня 2005 року викладання навчальних предметів на всіх

спеціальностях та освітньо-кваліфікаційних рівнях у Лисичанському педагогічному коледжі здійснюється за модульно-рейтинговою системою навчання.

Усвідомлюючи, що розвиток країни, її місце у світовій спільноті визначною мірою залежить від рівня інформаційної культури суспільства, Лисичанський педагогічний коледж розпочав епоху складної наполегливої праці щодо застосування інформаційно-комунікаційних технологій, по створенню сучасної матеріально-технічної бази: комп'ютеризації навчально-виховного процесу; розробці авторських навчальних посібників на сучасних електронних носіях; експеримент за програмою «Intel®. Навчання для майбутнього». Навчальні комп'ютерні аудиторії стали творчими лабораторіями щодо пошуку авторських методик застосування в навчальному процесі сучасних педагогічних технологій, підготовки майбутніх вчителів до ефективного запровадження ІКТ у школі.

Удосконаленню форм самостійної пізнавальної роботи студентів сприяло і застосування ресурсів мережі Internet. Широкі можливості у пошуці нових форм організації навчальної, виховної, наукової роботи відкрилися з появою у коледжі приладів мультимедійного супроводу: проекційного екрану та інтерактивних дошок.

Підвищенню мобільності у використанні переносного проекційного екрана сприяло придбання ноутбуку: тепер в кожному навчальному кабінеті, лабораторії можливе ефективне застосування ІКТ. Постійно поповнюється база ліцензованих електронних підручників, навчальних посібників, наукової літератури: у розпорядженні викладачів та студентів більше 120 сучасних електронних джерел. Все це дозволило педагогічному колективу перейти на новий ступінь інноваційної діяльності: створення авторських електронних підручників та контролюючих програм для педагогічних ВНЗ I-II рівнів акредитації. Сьогодні створення авторського електронного підручника чи комп'ютерної контролюючої програми є обов'язковим для кожного викладача

коледжу, який проходить атестацію, оскільки є свідченням його професійної майстерності, високого рівня комп'ютерної грамотності.

Це стало підставою для включення Наказом Міністерства освіти і науки України від 22.04.05 за № 248 «Про розширення педагогічного експерименту за програмою «Intel®. Навчання для майбутнього» щодо навчання майбутніх вчителів ефективному використанню інформаційно-комунікаційних технологій у навчально-виховному процесі» Лисичанського педагогічного коледжу до переліку ВНЗ I-IV акредитації, які стали учасниками Всеукраїнського експерименту. Перспективна програма проведення Всеукраїнського педагогічного експерименту успішно реалізується: протягом 2005-2007 років 33 викладача та 210 студентів коледжу пройшли навчання за програмою "Intel®. Навчання для майбутнього" і отримали відповідні сертифікати. Широко використовується програма «Intel®. Навчання для майбутнього» у виховній роботі: презентовані проекти «Біль Чорнобиля», «Формула безсмертя Ліни Костенко», «Педагогічні конфлікти та шляхи їх подолання». Цікавою формою роботи по застосуванню ІКТ стала розробка електронної патріотичної гри «Я сагу пою О Донбасе родном ... » (автори: Міненко Г. М., Севастьянова О. А, Степаненко А. І.), яка в обласному конкурсі комп'ютерних програм на патріотичну тему посіла перше місце. Забезпеченню якісної підготовки майбутніх вчителів до запровадження програми Intel в умовах сучасної початкової школи сприяє робота по створенню електронного банку студентських проектів: електронна книга «Мистецтвознавчий аспект ознайомлення дошкільників з художниками» (студентка Тришкова Д.), «Математична скарбничка» (студентка Денисова Ю.), «Методична скарбничка вчителя іноземної мови» (наук. кер. викладач Кладко І. В.), які вже пройшли успішну апробацію в ході педагогічної практики. В рамках коледжних Днів науки-2007 відбувся фестиваль студентських і викладацьких проектів.

Формуванню творчої особистості майбутнього педагога сприяє Концепція організації науково-дослідницької роботи студентів у

Лисичанському педагогічному коледжі, що передбачає поступове залучення студентів до різноманітних форм науково-дослідної роботи: участь у наукових конференціях, конкурсах; Днях науки, виконання пошуково-творчих робіт, робота у складі НСТ "Творчість", експериментального майданчика, педагогічних лабораторій. Педагогічним колективом накопичена яскрава мозаїка різноманітних форм підведення підсумків науково-дослідної роботи викладачів та студентів: Дні науки викладачів вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації Східного регіону; щорічна коледжна науково-практична конференція «Перший крок до науки», участь у Міжнародних, всеукраїнських, регіональних науково-практичних конференціях і семінарах; підведення підсумків науково-дослідної роботи в рамках навчального предмету студентів 1-2 курсів у формі педагогічних читань, науково-практичних семінарів, круглого столу з актуальних проблем сучасного суспільства та освіти України; захист творчо-пошукових робіт Наукового студентського товариства «Творчість» та індивідуальних науково-дослідних робіт; презентація результатів роботи педагогічної лабораторії «Ефективне навчання майбутніх вчителів ефективному застосуванню інформаційно-комунікаційних технологій у формі фестивалю проектів за програмою «Intel®. Навчання для майбутнього»; конкурс-захист курсових робіт з використанням медіаресурсів; проведення Всеукраїнських та регіональних науково-практичних конференцій спільно з провідними науковцями та кафедрами ЛНПУ імені Тараса Шевченка.

З метою забезпечення неперервності освітнього простору, середовища для нової соціальної і особистісної життєдіяльності дитини, її творчого розвитку, спільної координації діяльності учасників навчально-виховного процесу та спрямування їх на безперервне навчання для отримання освіти створений і діє освітній округ, до складу якого входять Лисичанський педагогічний коледж, ЗОШ № 4 I-III ступеня м. Лисичанська та ДНЗ "Шпачок". Пріоритетними напрямками діяльності освітнього округу є

науково-методична робота, позашкільна освіта, педагогічна освіта та культурно-просвітницька діяльність.

Відома істина: особистість створюється особистістю, характер – характером. І тільки від власної педагогічної майстерності педагога залежить кінцевий результат навчання і виховання підростаючого покоління.

ЛІТЕРАТУРА

1. Комюніке V конференції міністрів освіти європейських країн «На шляху до європейського простору вищої освіти: відповіді на виклики глобалізації», 2007.
2. Паламарчук В. Ф., Рум'янцева Д. І., Антипова О. Й. У пошуках нестандартного уроку // Рад. школа. – 1991. – № 1. – С. 66.
3. Підласий І. П. Як підготувати ефективний урок. – К., 1989. – С. 18.
4. Фіцула М. М. Педагогіка. – К.: Академія, 2000.